

תת"ע 3405/01/17 - אחמד סמניה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

תת"ע 3405-01-17 מדינת ישראל נ' סמניה אחמד
תיק חיצוני: 90112600110

בפני כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי
מבקש אחמד סמניה
באמצעות עו"ד כעביה יונס
נגד
משיבה מדינת ישראל
באמצעות עו"ד ג'לאל עווידה

החלטה

הובאה לפני בקשה לביטול פסק דין בו נדון המבקש בהעדרו, ביום 8.5.17.

מכתב האישום שהוגש נגד המבקש עולה כי ביום 23.9.16, בשעה 10:35, נהג המבקש במשאית, מסוג "איסוזו", מ.ר. 3270232, בכביש 4 ק"מ 231, והשתמש בטלפון, כשהוא בתנועה, שלא באמצעות דיבורית, בניגוד לתקנה 28(ב) לתקנות התעבורה התשכ"א-1961.

ביום 8.5.17 הורשע המבקש בהעדרו ונדון לקנס בסך 1,200 ₪.

לשיטת ב"כ המבקש, עם קבלת הדוח, הגיש המבקש בקשה להישפט למפנ"א, אך ההזמנה לדין שנשלחה אליו, לא התקבלה אצלו, וככל הנראה הגיעה לאדם אחר, הנושא שם דומה לשלו, בפרעם. בישוב בו מתגורר המבקש, נטען, ישנם מספר אנשים בעלי שם זהה ועניין זה יוצר "הרבה בעיות בחלוקת הדואר". בנוסף, צוין כי המבקש מוכר לכולם בשם חמאדה סמניה ולא אחמד סמניה.

זאת ועוד, מעת שנודע למבקש על פסק הדין, הגיש המבקש בקשה זו, באופן מיידי, ביום 14.5.17.

עוד צוין ב"כ המבקש כי העונש שהושת על המבקש, המשמש כנהג חילוץ, גרר, במשטרת ישראל, פוגע בפרנסתו.

ב"כ המשיבה מתנגד לבקשה. לשיטתו, ההזמנה לדין נשלחה למבקש לכתובת אותה רשם בבקשתו להישפט. בנוסף, מעיון בבקשה ובתצהיר עולה כי המבקש לא פרש את סיכויי הגנתו ומעיון בדו"ח עולה כי הוא מודה בביצוע העבירה.

המסגרת המשפטית

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לדון אדם בהיעדר וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדר. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א) 2) נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;
(א) 3) בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.....
(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).
נמצאו למדים כי בכל מקרה שנאשם הוזמן ולא הופיע לבית המשפט, הרי ניתן לדונו בהיעדר. אולם בית משפט רשאי לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדר (את הכרעת הדין או את גזר הדין, או את שניהם).
אמות המידה המנחות את ביהמ"ש בבואו להחליט בבקשה לביטול פסק דין קבועות בס' 130(ח).

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

הסעיף קובע שני טעמים המצדיקים ביטול פסק דין:

א. קיום סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש במשפטו.

ב. גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי ביטול פסק הדין.

התנאים אינם מצטברים. מכאן שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שערי ביהמ"ש בפניו, ביהמ"ש ייעתר לבקשתו לביטול פסה"ד, גם אם אי התייצבותו נבעה מרשלנות בלבד. אולם אם אין קיים חשש כאמור נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור ידחה ביהמ"ש את בקשתו.

בבואו להכריע בבקשה, על ביהמ"ש לשקול מגוון רחב של שיקולים, ביניהם, חומרת העבירה, הזמן שעבר מאז נשפט, הבעיות הטכניות שמעורר הביטול, האינטרס הציבורי שביעילות הדין לעומת אינטרס הנאשם, ועוד.

בעניין רע"פ 9142/01 **סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל**, ציין בית המשפט כי תכליתו של סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי היא יעול ההליך הפלילי בעבירות קלות. ניתנת במסגרתו אפשרות לנאשם, אם הוא בוחר בכך, שלא להיות נוכח

בעת הדין כך שזה יתנהל בהיעדרו. הדין קובע שבמקרה כזה יראוהו כמודה בכל העובדות אשר בכתב-האישום, משמע: על הנאשם לדעת שאי-התייצבות כמוה כהודאה.

ההמצאה של ההזמנה לדין

המבקש טוען כי לא קיבל את ההזמנה לדין מאחר שבשפרעם ישנם תושבים נוספים בעלי שם זהה לשלו והדבר גורר אחריו "בעיות בחלוקת הדואר".

חזקת המסירה קבועה בתקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, שזו לשונה:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239 לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן."

עולה מהאמור כי בעבירות בהן עסקינן, ככל שחלפו 15 יום מיום שנשלחה ההזמנה לדין בדואר רשום, קיימת חזקת מסירה. החזקה ניתנת לסתירה, אם הוכיח הנמען כי לא קיבל את ההזמנה לדין מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלה.

לאחר ששקלתי בדבר סבורה אני כי המבקש לא עמד בנטל המוטל עליו לסתור את חזקת המסירה.

בתי המשפט שדנו בנסיבות דומות - בכפרים, בהם אין רחובות וקיימים מספר אנשים בעלי שם זהה, ודבר הדואר לא הגיע למענו - קבעו כי על המבקש לסתור את חזקת המסירה, להמציא ראיות לביסוסה.

ראה לעניין זה **עתמ (חי') 18744-12-14 מוחמד מוחסן נ' משרד התחבורה/אגף הרישוי**, שם, במקרה בו העלה העותר טענה לפיה הוא לא קיבל את הודעות לשכת ההוצל"פ מאחר שבכפר בו הוא מתגורר אין רחובות וקיימים 3 אנשים נוספים בעלי שם זהה, קבעה כב' השופטת תמר שרון-נתנאל, כי על העותר היה להוכיח כי לא קיבל את ההודעות. וכך בלשונה:

"אכן, חזקת המסירה עלולה ליצור בעייה במקרים בהם מדובר ביישובים קטנים, שאין בהם כתובות מדוייקות וראוי שהמחוקק ייתן על כך דעתו... אולם אין זו חזות הכול. עדיין יש לבחון, האם הראיות שהובאו על ידו מצביעות על אפשרות סבירה שהוא לא קיבל את ההודעות.

סבורה אני שהעותר שבפניי לא עמד בנטל זה.

אמנם, הוכח בפניי שביישוב בו מתגורר העותר מתגוררים (לפחות לפי רישום הכתובת בתעודות הזהות שלהם), שלושה אנשים, הנושאים שם זהה לשמו של העותר ולא הוכח בפניי

**שההודעות נשלחו אל העותר, בציון שם אביו.
לא הוכח בפניי, שהכתובת המדויקת הנטענת של העותר, הייתה בידי לשכת ההוצל"פ ואף
לא הוכח בפניי שהכתובת שמסר ב"כ העותר בדיון (הכוללת תיבת דאר), רשומה בתעודת
הזהות של העותר או במשרד הפנים."**

וכן ראה רע"פ **2575/17 רונן גייאר נ' מדינת ישראל** (6.9.17) (להלן - עניין גייאר), שם דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור שהגיש העורר לאחר שבקשתו לביטול פסק דין נדחתה, מהטעם שבשום שלב בהליך לא הוצגה כל ראיה שיש בה להוכיח כי הוא לא קיבל את ההזמנה לדיון מסיבות שאינן תלויות בו. וכך לדברי כב' השופט ח' מלצר:

**"גם בפני המבקש שב וחזר על הטענה כי ביישוב בו הוא מתגורר, ישנן מספר משפחות
נוספות העונות לאותו שם משפחה, ואף ביחס לטיעון זה לא הוצגה כל ראיה (ראו: רע"פ
3202/16 בן נחון נ' מדינת ישראל (18.05.2016))."**

בענייננו, המבקש לא הוכיח כי בעת שנשלחה לו ההזמנה לדיון, כתובתו המדויקת הייתה רשומה בתעודת הזהות שלו או במשרד הפנים. יתירה מכך, ההזמנה לדיון נשלחה לכתובת זהה לזו שרשם המבקש בבקשתו להישפט. על המבקש חלה החובה לעדכן את כתובתו המדויקת במשרד הפנים ומשלא עשה כן אין לו להלין אלא על עצמו.

טענת המבקש כי הוא מוכר לכולם בשם חמאדה סמניה, גם אינה יכולה לעמוד לו. המבקש לא הוכיח כי הוא רשום בשם אחר במשרד הפנים ובנוסף, גם בבקשתו להישפט רשם המבקש את השם "אחמד סמניה".

מהאמור עולה כי המבקש לא הצליח לסתור את חזקת המסירה ולא הוכחה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו לדיון.

עיוות דין

ב"כ המבקש הוסיף וטען כי אלמלא תתקבל הבקשה, יגרום הדבר עיוות דין למבקש, משלא ביצע את העבירה המיוחסות לו.

טענה זו נטענה בעלמא, ללא שהובאה ראיה כלשהי לביסוס סיכויי הגנת המבקש.

לעניין זה אפנה לדבריו של בית המשפט העליון ברע"פ **1773/04 אלעזרה אסמעיל נ' מדינת ישראל** (להלן - עניין אלעזרה), (מיום 23.2.04), שם נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש העורר לאחר שבקשתו לביטול פסק דין, מנימוקים של שכחת מועד הדיון ועיוות דין, נדחתה:

"לא היתה סיבה מוצדקת לאי-התייצבות המבקש (לעניין זה ראה רע"פ **5377/03 וג'די ג'מאל נ' מדינת ישראל (טרם פורסם); ר"ע **418/85 פרץ רוקינשטיין נ' מדינת ישראל**, פ"ד לט(3) (279). הדבר גם אינו דרוש כדי למנוע עיוות דין, כפי שביאר בית המשפט המחוזי בעצם העקיפה הודה המבקש. העובדה שהמבקש כבר בפני השופט שרשם את הדו"ח ובפני בית**

המשפט אין משמעותה שיש לבטל את פסק הדין כדי למנוע עיוות דין. לשיטה זו - כל מי שכופר ולא התייצב זכאי לביטול פסק-דין, ולא היא. (הדגשה שלי - א.ט.ג.).

דברים דומים השמיע בית המשפט, בעניין גייאר לעיל, לעניין טענת עיוות דין, בדחותו את בקשת רשות הערעור:

"בהקשר זה בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי המבקש לא נימק מדוע ייגרם לו עיוות דין אם לא יבוטל פסק הדין, זולת טענה כללית שהעלה לפיה הוא כופר במיוחד לו".

מכאן, שגם על פי החלופה השנייה, העשויה להצדיק ביטול פסק דין - חשש לעיוות דין - לא מצאתי לנכון לקבל את הבקשה.

באשר לעונש, גם כאן אין חשש לעיוות דין - המבקש הורשע בעבירה של שימוש בטלפון הנייד, בעת שהרכב בתנועה, שלא באמצעות דיבורית. העונש שהושת עליו כולל קנס בסך 1,200 ₪. נוכח האמור, בנסיבות בהן הורשע המבקש, הענישה היא מידתית וסבירה.

לסיכום, בנסיבות דנן, הבקשה נדחית.

הכרעת הדין וגזר הדין יוותרו על כנם.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

זכות ערר בחוק.

ניתנה היום, ג' אדר תשע"ח, 18 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.